

Green Deal gezondheidssector 2.0 Regio Hart van Brabant

Inleiding

De gezondheidssector in Hart van Brabant, het Milieuplatform Zorgsector, de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), de gemeenten in Hart van Brabant, de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en Stichting MOED willen, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, samen een vervolg geven aan de afspraken uit voorgaande Green Deal Gezondheidszorg Hart van Brabant en invulling aan de landelijke Green Deal 'Nederland op weg naar Duurzame Zorg'. Door energie te besparen, efficiënter met afval en water om te gaan en te kijken naar voedselverspilling en de vervoersbewegingen van personeel verbeteren de milieuprestaties van de organisaties.

Daarom sluiten wij met elkaar deze nieuwe Green Deal waarin we afspraken vastleggen. Met deze samenwerking willen we extra kansen benutten voor een beter milieu en hun prestaties verbeteren. Samen bereik je meer dan alleen.

Deze Green Deal ligt in lijn met een landelijke Green Deal die mede wordt ondersteund door onder andere de Ministeries van VWS, EZ en I&M en diverse zorgkoepels. De Green Deal is een vervolg van voorgaande Green Deal gezondheidzorg Hart van Brabant. Die liep van november 2017 tot januari 2021.

Partijen

- De Gezondheidssector; Thebe – Libra Revalidatie & Audiologie – Mijzo – Het Laar – Amarant – Prisma – GGZ Breburg – Sterk Huis – Molenwijck
- De Gemeenten; Oisterwijk – Waalwijk – Gilze en Rijen – Loon op Zand – Hilvarenbeek – Dongen – Heusden – Goirle – Tilburg
- De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
- Het Milieuplatform Zorgsector
- Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)
- Stichting MOED

Overwegingen

- a) De partijen hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan. De regio Hart van Brabant heeft o.a. de ambitie om klimaatneutraal te worden.
- b) Om onze welvaart ook voor toekomstige generaties te behouden is het nodig om de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.
- c) De gemeenten verwachten dat door het verlagen van de regeldruk en door het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid organisaties deze ruimte benutten voor een eigen planmatige invoering van besparingen; zoals gebleken uit de voorgaande Green Deal.
- d) Kennis opdoen en kennis uitwisselen is belangrijk bij het realiseren van gezamenlijke duurzaamheidsambities.
- e) De partijen realiseren zich dat zij een grote milieubelasting veroorzaken en spannen zich in deze zoveel mogelijk te beperken door te streven naar duurzame bedrijfsvoering.
- f) Onderzoek wijst uit dat in verpleeg- en verzorgingshuizen 25% energie te besparen is.
- g) Partijen zijn zich bewust dat ook duurzaamheidsmaatregelen deel uitmaken van de bedrijfsvoering.
- h) Het Milieuplatform Zorgsector heeft handzame instrumenten ontwikkeld (de Milieuthermometer Zorgen CO2-reductietool) om de milieuprestaties en het milieumanagement van instellingen goed in beeld te krijgen en structureel te verbeteren. Organisaties kunnen de verbeteringen zichtbaar maken met het verwerven van bronzen, zilveren of gouden niveau van de Milieuthermometer.

Doelstellingen

a) **Brons vasthouden**

De meeste zorginstellingen behaalden voor einddatum van de lopende Green Deal het certificaat brons. Om brons te behouden moeten zorginstellingen structureel bezig blijven met verduurzaming. Daarnaast wordt de milieuthermometer ook regelmatig geüpdatet en aangepast aan de wetgeving. Het behouden van brons betekent dus zeker geen stilstand. Voor de instellingen die nog geen brons hebben behaald, is certificering de eerste prioriteit.

b) **Brons voor andere locaties behalen**

Aan de Green Deal zijn een aantal grote zorginstellingen verbonden met soms wel tientallen locaties. Binnen de eerste Green Deal certificeerden deze instellingen hun hoofdlocatie. Hiermee wordt ook voldaan aan de organisatie brede maatregelen. In de Green Deal 2.0 is het doel dat alle locaties voldoen aan het Milieuthermometer certificaat.

c) **Plan maken voor CO₂-reductie in relatie tot vastgoedplanning - 50% in 2030**

Binnen de beschikbare methodiek van het milieuplatform zorgsector maken meerdere instellingen gebruik van CO₂ reductietool. Binnen deze tool kunnen de vastgoedplannen worden vertaald in CO₂-reductie, gekoppeld aan de doelstelling van 50% reductie in 2030. Dit sluit ook aan bij de wens van het bevoegd gezag om meer inzicht te krijgen in de behaalde resultaten. Het doel is daarom dat elke zorginstelling binnen de looptijd van deze Green Deal de CO₂-reductietool toepast op haar vastgoedplanning.

d) **Het mobiliteitsvraagstuk verkennen**

Mobiliteit heeft een grote impact op de duurzaamheidsprestaties van de zorginstellingen. Zeker voor de instellingen die ambulante dienstverlening hebben. De milieubarometer is een goede tool om met het mobiliteitsvraagstuk aan de slag te gaan. Op basis van deze verkenning worden er nadere afspraken gemaakt.

e) **Deelname aan kennisbijeenkomsten**

De kennisbijeenkomsten worden door alle partijen als zeer waardevol ervaren. Daarnaast worden de kennisbijeenkomsten uitgebreid met een jaarlijkse bijeenkomst voor bestuurders omdat gebleken is dat commitment op het hoogste niveau een positief effect heeft op de resultaten die binnen de Green Deal behaald kunnen worden.

f) **Werken aan gezamenlijke acties**

De eerste Green Deal heeft vooral in het teken gestaan van de individuele zorginstellingen. Nu de meeste instellingen gecertificeerd zijn en hun 'zaakjes op orde hebben' is er ruimte om te kijken naar gezamenlijke acties. Hierbij valt te denken aan:

- Opwekken van duurzame energie in de vorm van zonnepanelen en/of windmolens. Stichting MOED, de BOM en de gemeenten bekijken samen met geïnteresseerde zorginstellingen binnen de Green Deal welke ondersteuning gewenst is en geboden kan worden.
- Krachten bundelen door het desgewenst gezamenlijk inhuren van capaciteit en/of expertise om bepaalde deelonderwerpen, zoals bij voorbeeld een afvalpreventiepijlot, verder uit te werken.
- Verdieping op onderwerp; naast de halfjaarlijkse algemene kennisbijeenkomsten zullen er bij voldoende belangstelling extra bijeenkomsten verzorgd worden over sub-thema's zoals de Transitievisie Warmte.

g) **Verkennen circulariteit**

Als onderdeel van deze Green Deal zal circulariteit en hergebruik worden verkend in samenwerking met MPZ. Het gaat hierbij om hergebruik van materialen, gezamenlijk (duurzame)producten inkopen en het toepassen van product-dienstcombinaties ter vervanging van producteigenaarschap.

De partijen spreken af:

1: De gezondheidssector:

1. In drie jaar na ondertekening van de Green Deal minimaal het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg vast te houden en/of uit te breiden naar overige locaties;
2. Wanneer niveau brons is behaald te kijken naar mogelijke vervolgstappen die leiden tot het zilveren of gouden niveau van de Milieuthermometer Zorg;
3. Binnen een half jaar een nulmeting en een plan van aanpak te maken waarin staat vermeld hoe de doelstellingen worden gehaald met concreet CO2-reductieplan in lijn met het landelijke klimaatakkoord (met ondersteuning van MPZ);
4. De informatie over de Milieuthermometer Zorg te delen met medewerkers, klanten, leveranciers en partners;
5. De kennisplatformbijeenkomsten bij te wonen. Deze worden tweemaal per jaar georganiseerd door Stichting MOED;
6. De bestuurdersbijeenkomst bij te wonen. Deze worden eenmaal per jaar georganiseerd door Stichting MOED (gekoppeld aan een kennisplatformbijeenkomst);
7. Jaarlijks in maart aan de OMWB-verslag te doen van de stand van zaken van het invoeringsproces van de Milieuthermometer en/of CO2-reductietool;
8. Stelt voldoende menskracht en middelen beschikbaar om de afspraken voortvloeiend uit deze Green Deal adequaat en doelgericht te volbrengen.

2: De Gemeenten:

1. Bij de uitoefening van haar taken als bevoegd gezag de afspraken in deze Green Deal, het doel en de intentie daarvan als uitgangspunt te hanteren en daarmee de organisaties, gedurende de looptijd van het traject de ruimte te geven voor een eigen planmatige invoering van de Milieuthermometer Zorg;
2. Terughoudend te zijn voor wat betreft handhaving op energie thema's bij organisaties uit de gezondheidssector die de Green Deal ondertekenen;
3. Bij organisaties die niet aanhaken bij de Green Deal het reguliere toezichtregime van toepassing te laten;
4. Het gesprek aan te gaan met woningcorporaties die verhuren aan deelnemende zorginstellingen om verduurzaming van deze panden te stimuleren en de ambities hierover vast te leggen in de prestatieafspraken;
5. Medeoverheden en de regionale kringen te betrekken bij het overleg over duurzame bedrijfsvoering in de zorg door ervaringen te delen
6. Om stappen te zetten in het verduurzamen van het eigen vastgoed en de activiteiten. Waar mogelijk worden ervaringen en lessons learned gedeeld tijdens de kennisbijeenkomsten.

3: Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant:

1. Conform opdracht van de gemeenten terughoudend te zijn voor wat betreft handhaving op energie thema's bij organisaties uit de gezondheidssector die de Green Deal ondertekend hebben;
2. Actief op te treden door organisaties in de gezondheidssector éénmaal per jaar te bezoeken met als doel om de voortgang te bespreken, knelpunten te signaleren en zo mogelijk gezamenlijk op te lossen door het geven van praktische adviezen;
3. De kennisplatformbijeenkomsten bij te wonen met een energieadviseur en beleidsadviseur Deze worden tweemaal per jaar georganiseerd door Stichting MOED;

4: Het Milieuplatform Zorgsector:

1. De deelnemende organisaties te voorzien van inhoudelijke informatie;

2. De nieuw aangesloten organisaties te helpen met het maken van een nulmeting en plan van aanpak, wat een half jaar na ondertekening gereed moet zijn;
3. Goede voorbeelden te delen. Kennis over maatregelen en werkwijze van een integrale duurzame bedrijfsvoering in de zorg beschikbaar te stellen;
4. Deelnemende organisaties gebruik te laten maken van de Milieuplatform Zorgsector helpdesk, voor ondersteuning bij de implementatie van de maatregelen uit de Milieuthermometer Zorg;
5. Tools te leveren om CO2-reductieplan van zorginstellingen op te zetten, te monitoren en waar nodig bij te stellen;
6. Actief andere organisaties en bedrijven in de zorgsector uit te nodigen/te stimuleren deel te nemen aan deze Green Deal.

5: Brabantse Ontwikkelings Maatschappij:

1. Haar kennis en netwerk ter beschikking te stellen om samen met de Green Deal partners uitvoerbare en betekenisvolle energiebesparingsconcepten voor de zorgsector te ontwikkelen met een rendabele business case;
2. Het proces naar implementatie van deze energiebesparingsconcepten te begeleiden, opdat de verwachte besparing gerealiseerd wordt;
3. En tevens, indien zich een financieringsbehoefte voordoet, bij te dragen aan de structurering van de financiering, met de intentie bij te dragen aan het benodigd kapitaal vanuit Energiefonds Brabant;
4. Gezamenlijke acties faciliteren waar mogelijk.

6: Stichting MOED:

1. Als procesbegeleider op de treden en door de voortgang van de Green Deal te bewaken en de samenwerking tussen de diverse partijen te bevorderen;
2. Zorgaanbieders te faciliteren door het organiseren van inhoudelijke expertise over bestaande en nieuwe thema's voor een duurzame bedrijfsvoering in de zorg;
3. Tweemaal per jaar een kennisplatform bijeenkomst te organiseren waarin de zorgaanbieders kennis over duurzame bedrijfsvoering kunnen vergaren en onderling delen.
4. Jaarlijks een bestuurdersbijeenkomst te organiseren waarin de besturen van de zorgaanbieders voortgang kunnen overleggen (wordt gekoppeld aan een kennisplatformbijeenkomst);
5. Themabijeenkomsten organiseren die van concrete toegevoegde waarde zijn voor deelnemers van de Green Deal, denk hierbij aan circulariteit, Transitievisie Warmte en verduurzamingsprocessen;
6. Het binnen de beschikbare uren/ budgetten faciliteren van collectieve trajecten.
7. Jaarlijks een rapportage op te stellen over de voortgang van de Green Deal met daarbij een inschatting van de potentiële en gerealiseerde CO2-besparing aan de hand van de Milieuthermometer en/of CO2-reductieplan.

Financieel

Voor de aanloop naar een Green Deal en voor de uitvoering daarvan is financiering nodig. Dit budget is noodzakelijk voor de inhuur van expertise, voor de organisatie van de kennisbijeenkomsten, de uitvoering van de Milieuthermometer in de zorginstellingen, de uren vanuit de omgevingsdienst en voor de begeleidende rol van MOED. Hiervoor is een begroting opgesteld (Bijlage A).

Latere toetreding

Het is voor intramurale zorginstellingen te allen tijde mogelijk om op een later moment toe te treden tot de Green Deal. Het einddoel van de Green Deal en de datum waarop dit doel moet worden behaald blijft wel in stand.

Vervroegde uittreding

Een intramurale zorginstelling kan de Green Deal op ieder moment per aangetekend schrijven opzeggen met inachtneming van opzegtermijn van ten minste zes maanden, met dien verstande dat na opzegging van de Green Deal het normale handhavingsbeleid en de daaruit voortvloeiende verplichtingen direct van toepassing zijn.

Voor overige partijen betrokken bij deze Green Deal is het mogelijk om vroegtijdig uit te treden wanneer afspraken niet worden nagekomen en de voortgang niet volgens het gestelde plan van aanpak verloopt.

Duur

De looptijd van deze Green Deal is drie jaar ingaande de datum van ondertekening. Aldus overeengekomen op 28 januari 2021 te Tilburg

Stichting Thebe Wonen en Zorg

Luc Kenter – Raad van Bestuur

Libra Revalidatie & Audiologie

Marie Louise Vossen – Raad van Bestuur

Mijzo

John Moolenschot – Raad van Bestuur

Het Laar

Lonneke de Haan – Raad van Bestuur

Amarant

Ronald Helder – Raad van Bestuur

Prisma

Jaap de Bruin – Raad van Bestuur

Sterk Huis

Lian Smits –Bestuurder

GGz Breburg

Julliette van Eerd– Raad van Bestuur

Residentie Molenwijk

Jan Bernard Koolen – Directeur

Gemeente Oisterwijk

Eric Logister – Wethouder

Gemeente Waalwijk

Dilek Odabasi – Wethouder

Gemeente Gilze en Rijen

Ariane Zwarts – Wethouder

Gemeente Dongen

Rene Jansen – Wethouder

Gemeente Heusden

Mart van der Poel – Wethouder

Gemeente Goirle

Liselotte Franssen – Wethouder

Gemeente Hilvarenbeek

Leon van Moosdijk – Wethouder

Gemeente Tilburg

Oscar Dusschooten - Wethouder

Gemeente Loon op Zand

Gerard Bruijniks - Wethouder

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Manfred Weisz – Teamleider Leefomgevingskwaliteit

Milieuplatform Zorgsector

Adriaan van Engelen - Directeur

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

Harmen de Kool – Fonds Manager EFB

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

Stichting MOED

Frans Mutsaers - Directeur

Bijlage A - Begroting Green Deal Gezondheidssector Hart van Brabant – 2021 t/m 2023

Overzicht kosten

Procesbegeleiding, communicatie, organisatie 6 bijeenkomsten (2 per jaar) en inhuur expertise. Kosten worden gedekt door zorginstellingen en gefinancierd door de HvB gemeenten - Procesbegeleiding - € 28.500 - o Organiseren twee bijeenkomsten per jaar; opstellen programma, locatie, inhoudelijke afstemming, uitnodigingen en verslaglegging; - o Jaarlijkse rapportage van voortgang, resultaten worden gepresenteerd aan bestuurders HvB; - o Faciliteren gezamenlijke acties, nader overeen te stemmen met deelnemers; - o Publiceren van jaarlijks nieuwsbericht met voortgang en behaalde doelen; - Communicatie en bijeenkomsten - € 5.000 - o Out-of-pocket kosten evenementen zaalhuur, sprekers; - o Inhuur tekstschrijver nieuwsberichten - Inhuur expertise kennispartner Stimular - € 22.500 - o Begeleiding instellingen met bezoek of videogesprek; - o Vraagbaak verduurzamingsmaatregelen telefonisch en per email; - o Faciliteren certificering Milieuthermometer; - o Inhoudelijk bijdragen aan gezamenlijke acties; - o Inhoudelijk bijdragen aan bijeenkomsten: nieuwe ontwikkelingen presenteren, meedenken over het programma; - o Analyseren CO2-reductie zowel plannen als gerealiseerd.	€ 63.000, -
Omgevingsdienst – 1 keer per jaar bezoeken van 9 instellingen en met 1 persoon deelnemen aan de 2-jaarlijkse bijeenkomsten. Totaal ±150 uur over 3 jaar aan gemiddeld € 95,- per uur.	€ 14.250, -
Onvoorzien	€ 7.000, -
Totale kosten	€ 77.250, -

Dekking begroting

Gezondheidssector (expertise, certificering & uitvoering) - € 28.000 – cofinanciering procesbegeleiding, communicatie en expertise	€ 28.000, -
---	--------------------

- Gemeenten – Hart van Brabant € 28.000 – cofinanciering procesbegeleiding, communicatie en inhuur expertise - € 14.250 – Omgevingsdienst deelname aan bijeenkomsten en bezoeken instellingen - € 7.000 – Onvoorzien	€ 49.250, -
Totale dekking	€ 77.250, -

NB:

1. Volgens de huidige opzet zal aan alle negen de zorginstelling een factuur in rekening worden gebracht van (totaal €28.000 / 3 jaar / 9 instellingen) **€1037**. Alle bedragen zijn excl. BTW.
2. Bijdrage van de gemeenten HvB op basis van een door de gemeenten HvB af te spreken verdeelsleutel